

Kannanotto suomen kielen kielitaidon osoittamisesta yliopistoihin haun yhteydessä

Suomenopettajat ry ja Äidinkielen opettajain liitto ry ilmaisevat huolensa suomen kielen taidon osoittamisen tiukentuneista vaatimuksista yliopistoihin hakeutumisen yhteydessä.

Mikäli hakijalta edellytetään suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän ylioppilaskokeesta arvosanaksi M, International Baccalaureate -tutkinnon Language B Finnish -kokeesta arvosanaa 6 (arvosteluasteikko 1 – 7) ja suomi äidinkielenä ja kirjallisuus -oppimäärästä arvosanaksi riittää A, johtaa tämä monenlaisiin epäkohtiin.

- a) Vaatimuksesta seuraa, että lukioissa yhä useammat kielitaidoltaan heikommat opiskelijat taktikoivat ja valitsevat oppimääräkseen suomen äidinkielenä, jotta heillä on paremmat mahdollisuudet päästä jatkamaan opintojaan yliopistoon. Tämä ei ole opiskelijan kielitaidon kehityksen eikä opiskeluryhmien kannalta tarkoituksenmukaista.
- b) Vaatimusta voidaan pitää jopa rasittavana, sillä se asettaa hakijat eriarvoiseen asemaan äidinkielen perusteella. Menestyminen ylioppilaskokeessa ei kerro pelkästään kielitaidosta vaan myös siitä, miten juuri kyseisellä hetkellä on paineenalaisena onnistunut suoriutumaan hyvin vaativasta tehtävästä. Lisäksi suomi toisena kielenä -oppimäärän ylioppilaskoe edellyttää hyvin korkeaa kielitaitoa, ja henkilöllä, joka on saanut arvosanan C suomi toisena kielenä -oppimäärän ylioppilaskokeesta, saattaa olla paremmat mahdollisuudet selviytyä yliopisto-opinnoista kuin arvosanan A suomi äidinkielenä -oppimäärän ylioppilaskokeesta saaneella.
- c) Ne vuonna 2020 yliopistoon hakeutuvat henkilöt, joiden äidinkieli ei ole suomi, eivät välttämättä ehdi hankkia osoitusta riittävästä kielitaidosta nopealla aikataululla. Tämän vuoksi he saattavat jäädä tänä vuonna kokonaan haun ulkopuolelle.
- d) Kielitaidon osoittavat todistukset, joita voi hankkia ylioppilastutkinnon sijaan, ovat maksullisia. Tämä ei edistä tasa-arvon toteutumista hakijoiden välillä.

Ehdotamme, että suomen kielen taidon voi osoittaa myös sillä, että on suorittanut ylioppilastutkinnon suomen kielellä. Tämä osoittaa yliopisto-opinnoissa riittävän suomen kielen taidon hallintaa eikä aseta hakijoita eri asemaan sen perusteella, minkä oppimäärän he ovat suomen kielestä päättäneet valita suoritettavakseen ylioppilaskokeissa.

Kunnioitavasti

21.1.2020

Jenni Alisaari

Suomenopettajat ry:n puheenjohtaja

Sari Hyytiäinen

Äidinkielen opettajain liitto ry:n puheenjohtaja